

Затверджено Вченою Радою ОНУ
імені І.І. Мечникова
від "20" грудня 20 16 р. № 4

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Факультет міжнародних відносин, політології та соціології
Кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

(Хмарський В. М.)

20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОЦІНКА ВАРТОСТІ КОМПАНІЙ

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти I освітній рівень

Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини
(код і назва спеціальності (тей))

Інститут/факультет Факультет міжнародних відносин, політології та соціології
(назва інституту, факультету)

2020 – 2021

Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни «Оцінка вартості компаній».

Розробники: Бичкова Н.В., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин ФМВПС ОНУ.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин

Протокол № 1 від “31” серпня 2020 р.

Завідувач кафедри СГ і МЕВ

(підпис)

(Якубовський С.О.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) Факультету міжнародних відносин, політології та соціології

Протокол № 1 від “09” вересня 2020 р.

Голова НМК

(підпис)

(Хорошилов О.Ю.)
(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ___ від. “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(_____)
(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ___ від. “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(_____)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 залікових модулів – 2 змістових модулів – 2 ІНДЗ* – Оцінка вартості міжнародної компанії	Галузь знань 29 – Міжнародні відносини (шифр і назва) Спеціальність 292 – Міжнародні економічні відносини (код і назва) Спеціалізації: - _____ (назва) Рівень вищої освіти: перший	за вибором студента	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		4-й	-
		<i>Семестр</i>	
		7-й	-
		<i>Лекції</i>	
		28 год.	-
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		14 год.	-
		<i>Лабораторні</i>	
		-	-
		<i>Самостійна робота</i>	
		48 год.	-
		у т.ч. ІНДЗ*: - 20 год.	
Форма підсумкового контролю: залік			

* – за наявності

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - формування у студентів комплексної системи знань щодо сучасних напрямків у розвитку моделей аналізу фінансово-інвестиційних рішень міжнародної компанії, освоєнні сучасного інструментарію аналізу, алгоритмів тестуванні сучасних моделей оцінки вартості компанії, а також на розвиток умінь і навичок аналітичної діяльності.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- ознайомлення студентів із основними термінами та поняттями, що використовуються при вивченні дисципліни;
- формування уявлення у студентів про методологію оцінки фінансової архітектури компанії за її компонентами та оцінки вартості компанії за основними методами оцінки бізнес-активів;
- демонстрація основних підходів до інтерпретації фінансових показників компанії для оцінки її вартості;

практична апробація теоретичних підходів до оцінки вартості активів і бізнесу.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) загальних (ЗК):

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність працювати в команді.

б) спеціальних (фахових):

СК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

СК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

СК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

СК7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин, вміти здійснювати управління фінансовими та інвестиційними потоками підприємств в сфері міжнародного бізнесу

СК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

СК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків

СК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

СК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Очікувані результати навчання.

1. РН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.
2. РН4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

3. **РН7.** Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
4. **РН9.** Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій..
5. **РН12.** Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.
6. **РН16.** Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

3.Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ КОМПАНІЙ

Тема 1. Основні тренди та тенденції сучасних корпоративних фінансів.

Визначення корпоративних підприємств. Особливості та проблеми функціонування корпоративних підприємств в Україні. Основні глобальні тренди та тенденції корпоративних фінансів. Аналіз основних тенденцій створення вартості компаніями. Визначення поняття вартості. Види вартості компанії. Передумови поширення вартісно-орієнтованого підходу до управління корпоративними фінансами. Вартість компанії як ключова ціль її діяльності. Необхідність зростання вартості з теоретичної та практичної точок зору.

Тема 2. Теоретичні та організаційні основи вартісно-орієнтованого управління фінансами компанії.

Визначення вартісно-орієнтованого менеджменту. Підходи до управління вартістю. Управління акціонерною вартістю. Управління та оцінка вартості, що створюється для стейкхолдерів. Етапи імплементації вартісно-орієнтованого управління компанією. Контролінг як системи підтримки прийняття вартісно-орієнтованих рішень. Інформаційна роль контролінгу. Мотиваційна роль контролінгу. Опції вартісно-орієнтованого контролінгу. Інструменти контролінгу та сфери запровадження вартісно-орієнтованого менеджменту. Концептуальні підходу вартісно-орієнтованого управління. Принципи вартісно-орієнтованого управління.

Тема 3. Вартісно-орієнтована система оцінки результативності.

Визначення поняття оцінки результативності. Недоліки традиційних бухгалтерських показників результативності. Класифікація вартісно-орієнтованих показників результативності. Функції показників результативності. Залишковий прибуток (residual income). Теорема Прайнрайха-Люке. Моделі розрахунку показника залишкового прибутку. Економічна додана вартість (EVA). Doddana вартість грошових потоків (CVA). Економічний прибуток (Economic profit). Ринкова додана вартість (MVA). Загальний дохід акціонерів (TSR). Критерії, яким має відповідати показник для ефективного впровадження вартісно-орієнтованого контролінгу на підприємстві. Збалансована система показників.

Тема 4. Роль системи мотивації в управлінні вартістю компанії.

Інформаційна асиметрія та принципал-агент конфлікт. Біхевіористичні фінанси. Контролінг поведінки. Система вартісно-орієнтованої мотивації. Цілі, які мають бути досягнуті у ході реалізації системи мотивації компанії. Вид винагороди. Функція розрахунку та сплати винагороди. Бонус-план. Використання бонус-банку.

Тема 5. Investor Relations та вартісно-орієнтований репортинг.

Роль комунікації з інвесторами в управлінні вартістю компанії. Вартісно-орієнтована звітність як інструмент комунікації з інвесторами. Мета вартісно-орієнтованої звітності. Фінансова та нефінансова звітність. Інформаційні та вартісні розриви. Залежність ринкової вартості підприємства та інвестиційної привабливості від політики комунікації з інвесторами. Основні вимоги, яким має відповідати вартісно-орієнтована звітність. Підходи до впровадження вартісно-орієнтованої звітності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ КОМПАНІЙ

Тема 6. Фінансове моделювання

Сутність та типи фінансових моделей. Алгоритм побудови фінансової моделі компанії. Аналіз темпів зростання: історичний, регресійний та фундаментальний. Система показників, що використовуються для цілей прогнозування. Припущення та додаткові умови побудови фінансової моделі. Розрахунок та прогнозування робочого капіталу, амортизації, капітальних інвестицій. Графік погашення боргу та виплат процентних платежів. Заповнення звіту про прибутки та збитки, балансу, звіту з руху грошових коштів. Аудит балансу.

Тема 7. Оцінка вартості капіталу

Поняття та економічна сутність капіталу, значення структури капіталу в системі оцінки фінансової діяльності та фінансової архітектури компанії. Визначення вартості капіталу та активів з урахуванням фактору часу. Підходи та моделі оцінки вартості власного та позикового капіталу. Концепція середньозваженої вартості капіталу (WACC) та типові помилки при використанні формули. Структура капіталу та справедлива вартість компанії: теорія структури капіталу. Боргове навантаження та оцінка ймовірності фінансових проблем. Моделі та механізми управління структурою капіталу.

Тема 8. Оцінка вартості компанії на основі доходного підходу

Прибуток компанії як об'єкт капіталізації. Метод капіталізації бухгалтерського прибутку, його відмінності від методу дисконтованого потоку грошових коштів. Способи визначення ставки капіталізації. Межі застосування методу капіталізації бухгалтерського прибутку. Метод мультиплікатора прибутку (multiple of discretionary earnings), його особливості та межі використання. Метод дисконтування грошових потоків (DCF model). Етапи оцінки компанії методом ДПП. Моделі розрахунку грошового потоку (FCFF, FCFE). Визначення ставки дисконтування (CAPM, WACC, APM). Розрахунок термінальної вартості компанії (Terminal Value). Межі застосування методу, переваги та недоліки.

Тема 9. Оцінка вартості компанії на основі порівняльного підходу.

Базовий алгоритм методу ринкових порівнянь. Критерії виділення компанії-аналогу. Основні ринкові мультиплікатори: PER, P / E, P / S, P / FCF, P / BV, EV/EBITDA. Чинники, що впливають на мультиплікатори. Аналіз взаємозв'язку ринкових мультиплікаторів з темпами зростання компанії. Відносні мультиплікатори та специфіка їх використання в оцінці вартості компанії. Принципи вибору ринкових мультиплікаторів. Особливості використання балансових мультиплікаторів. Мультиплікатори прибутку (PEG) та розрахунок внутрішньої вартості компанії (intrinsic value). Визначення недооцінених/переоцінених ринком компаній. Мультиплікатори виручки.

Тема 10. Драйвери зростання вартості та управління вартістю

Принципи створення вартості. Управління продуктивністю. Стратегія формування інвестиційного портфелю. Визначення драйверів створення вартості (короткострокові, середньострокові, довгострокові). Складові організаційного забезпечення процесу управління вартістю. Злиття та поглинання як стратегія зростання вартості компанії. Структура капіталу, дивіденди та викуп акцій. Комунікації з інвесторами.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Основи управління вартістю компаній										
Тема 1. Основні тренди та тенденції сучасних корпоративних фінансів	6	2			4					
Тема 2. Теоретичні та організаційні основи вартісно-орієнтованого управління фінансами компаній.	8	4	2		2					
Тема 3. Вартісно-орієнтована система оцінки результативності	8	4	2		2					
Тема 4. Роль системи мотивації в управлінні вартістю компанії	8	2	2		4					
Тема 5. Investor Relations та вартісно-орієнтований репортинг	4	2			2					
Разом за змістовим модулем 1	34	14	6		14					
Змістовий модуль 2. Методи оцінки вартості компаній										
Тема 6. Фінансове моделювання	8	4	2		2					
Тема 7. Оцінка вартості капіталу	8	4	2		2					
Тема 8. Оцінка вартості компанії на основі доходного підходу	8	2	2		4					
Тема 9. Оцінка вартості компанії на основі порівняльного підходу	8	2	2		4					
Тема 10. Драйвери зростання вартості та управління вартістю	4	2			2					
Разом за змістовим модулем 2	36	14	8		14					
ІНДЗ					20					
Усього годин	90	28	14		48					

* – за наявності

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 2. Теоретичні та організаційні основи вартісно-орієнтованого управління фінансами компаній.	2
2	Тема 3. Вартісно-орієнтована система оцінки результативності	2
3	Тема 4. Роль системи мотивації в управлінні вартістю компанії	2
4	Тема 6. Фінансове моделювання	2
5	Тема 7. Оцінка вартості капіталу	2
6	Тема 8. Оцінка вартості компанії на основі доходного підходу	2
7	Тема 9. Оцінка вартості компанії на основі порівняльного підходу	2
	Разом	14

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин
1	Сучасні теорії корпоративних фінансів [1]	4
2	Переваги та недоліки моделей вартісно-орієнтованого управління [2]	2
3	Міжнародні стандарти фінансової звітності [2]	2
4	Методи аналізу фінансової звітності [1]	4
5	Оцінка вартості капіталу корпорації на ринках, що розвиваються [2]	2
6	Вартість грошей у часі [1]	2
7	Оцінка вартості окремих цінних паперів [1]	2
8	Критерії оцінки ефективності інвестиційних проектів [2]	4
9	Моделі врахування податкових вигід [2]	4
10	Прогнозування термінальної вартості бізнесу [1]	2
11	Виконання ІНДЗ [3]	20
	Разом	48

До самостійної роботи відноситься:

- [1] – підготовка до лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять;
- [2] – підготовка доповіді, написання есе;
- [3] – аналіз джерел, збір інформації та виконання ІНДЗ.

7. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

На основі необхідних вихідних даних, кожний студент самостійно проводить аналіз та оцінку вартості міжнародної корпорації, обраної на власний розсуд. Ключовими елементами плану завдання є опис міжнародної бізнес-структури та видів діяльності корпорації, аналіз структури та вартості капіталу, фінансова діагностика компанії, побудова фінансової моделі, оцінка вартості компанії двома способами. Виконане завдання оформляється за технічними вимогами курсової роботи, обсяг завдання – від 10 до 15 сторінок. Оцінка за завдання виставляється під час його захисту студентом, який проводиться на останньому занятті та в часи консультацій викладача на кафедрі. Максимальна кількість балів за завдання – до 20 балів у складі загальної підсумкової оцінки за семестр.

8. Методи навчання

Лекції, розв'язування задач, вправ, обговорення проблемних питань, опрацювання актуальних новин зарубіжних та національних інформаційних агенств, виконання самостійних завдань, конспектування, складання і захист індивідуального виконаного завдання.

9. Методи контролю

Поточне оцінювання усних відповідей та письмових завдань, завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, оцінювання індивідуального завдання; підсумковий письмовий тест після кожного змістовного модуля.

10. Питання для підсумкового контролю

1. Визначення корпоративних підприємств. Особливості та проблеми функціонування корпоративних підприємств в Україні.
2. Основні глобальні тренди та тенденції корпоративних фінансів. Аналіз основних тенденцій створення вартості компаніями.
3. Визначення поняття вартості. Види вартості компанії.
4. Передумови поширення вартісно-орієнтованого підходу до управління корпоративними фінансами.
5. Визначення вартісно-орієнтованого менеджменту.
6. Інформаційна роль контролінгу. Мотиваційна роль контролінгу.
7. Опції вартісно-орієнтованого контролінгу. Інструменти контролінгу та сфери запровадження вартісно-орієнтованого менеджменту.
8. Концептуальні підходи вартісно-орієнтованого управління. Принципи вартісно-орієнтованого управління.
9. Визначення поняття оцінки результативності. Недоліки традиційних бухгалтерських показників результативності.
10. Класифікація вартісно-орієнтованих показників результативності. Функції показників результативності.
11. Залишковий прибуток (residual income). Теорема Прайнрайха-Люке.
12. Моделі розрахунку показника залишкового прибутку.
13. Економічна додана вартість (EVA).
14. Додана вартість грошових потоків (CVA).
15. Економічний прибуток (Economic profit).
16. Ринкова додана вартість (MVA).
17. Загальний дохід акціонерів (TSR).
18. Система вартісно-орієнтованої мотивації. Вид винагороди.
19. Роль комунікації з інвесторами в управлінні вартістю компанії.
20. Основні вимоги, яким має відповідати вартісно-орієнтована звітність. Підходи до впровадження вартісно-орієнтованої звітності.
21. Сутність та типи фінансових моделей. А
22. Алгоритм побудови фінансової моделі компанії.
23. Аналіз темпів зростання: історичний, регресійний та фундаментальний.
24. Розрахунок та прогнозування робочого капіталу, амортизації, капітальних інвестицій.
25. Графік погашення боргу та виплат процентних платежів.
26. Заповнення звіту про прибутки та збитки, балансу, звіту з руху грошових коштів. Аудит балансу.
27. Підходи та моделі оцінки вартості власного та позикового капіталу. Концепція середньозваженої вартості капіталу (WACC) та типові помилки при використанні формули.
28. Структура капіталу та справедлива вартість компанії: теорія структури капіталу.
29. Боргове навантаження та оцінка ймовірності фінансових проблем.
30. Моделі та механізми управління структурою капіталу.

31. Прибуток компанії як об'єкт капіталізації. Метод капіталізації бухгалтерського прибутку, його відмінності від методу дисконтованого потоку грошових коштів.
32. Способи визначення ставки капіталізації. Межі застосування методу капіталізації бухгалтерського прибутку.
33. Метод мультиплікатора прибутку (multiple of discretionary earnings), його особливості та межі використання.
34. Метод дисконтування грошових потоків (DCF model).
35. Етапи оцінки компанії методом ДГП.
36. Моделі розрахунку грошового потоку (FCFF, FCFE).
37. Визначення ставки дисконтування (CAPM, WACC, APM).
38. Розрахунок термінальної вартості компанії (Terminal Value).
39. Межі застосування методу, переваги та недоліки.
40. Базовий алгоритм методу ринкових порівнянь.
41. Критерії виділення компанії-аналогу.
42. Основні ринкові мультиплікатори: PER, P / E, P / S, P / FCF, P / BV, EV/EBITDA.
43. Чинники, що впливають на мультиплікатори.
44. Аналіз взаємозв'язку ринкових мультиплікаторів з темпами зростання компанії.
45. Відносні мультиплікатори та специфіка їх використання в оцінці вартості компанії
46. Принципи вибору ринкових мультиплікаторів.
47. Особливості використання балансових мультиплікаторів.
48. Мультиплікатори прибутку (PEG) та розрахунок внутрішньої вартості компанії (intrinsic value).
49. Визначення недооцінених/переоцінених ринком компаній. Мультиплікатори виручки.
50. Визначення драйверів створення вартості (короткострокові, середньострокові, довгострокові).

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль				Модульний контроль				ІНДЗ	Сума балів
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2			
T1	T2	T3	T4-5	T5	T6	T7	T8-9		
5	5	5	5	5	5	5	5	20	20
								20	100

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Комплекс навчально-методичного забезпечення.
2. Рекомендована література.
3. Електронні інформаційні ресурси.
4. Ілюстративні матеріали.

13. Рекомендована література

Основна

1. Методичні рекомендації для підготовки до модульного контролю з дисципліни "Фінансова діяльність міжнародних корпорацій" студентам IV курсу напряму підготовки 6.030203 Міжнародні економічні відносини / Н.В. Бичкова. – Одеса, ОНУ імені І.І. Мечникова, 2018. – 22 с.
2. Брейли Р., Майерс С. Принципы корпоративных финансов. - ЗАО «Олимп-Бизнес», 2016. – 1008с.
3. Equity asset valuation / John D. Stowe [et al.]. - CFA Institute investment series. – 2007. – 338 p.
4. Equity asset valuation: workbook. / Jerald E. Pinto [et al.]. – 3rd Edition. - CFA Institute investment series. – 2015. – 175 p.
5. Cost of Capital: Workbook and Technical Supplement / Shannon P. Pratt, Roger J. Grabowski. – 4th Edition: John Wiley&Sons. – 2016. – 396 p.
6. Valuation: Measuring and Managing the Value of Companies, 6th Edition / T.Koller, M.Goedhart, D. Wessels. – McKinsey & Company Inc., 2015. – 824 p.
7. Инвестиции: учебник для бакалавров / Т.В. Теплова. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Издательство Юрайт, 2016. – 782 с. – Серия: Бакалавр. Углубленный курс.

Додаткова

8. Corporate finance: a practical approach / [edited by] Michelle R. Clayman, Martin S. Fridson, George H. Troughton. — 2nd ed. — CFA Institute investment series. – 2012. – 529 p.
9. Principles of corporate finance / Richard A. Brealey, Stewart C. Myers, Franklin Allen. — Twelfth edition. - McGraw-Hill Education. -2017. -997pages.
10. Journal of Corporate Finance
11. Journal of Applied Corporate Finance
12. Journal of Financial Economics

Електронні ресурси

1. Міжнародне інформаційно-аналітичне агентство [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.morningstar.com
2. Міжнародний інформаційно-аналітичний портал [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.investopedia.com
3. Офіційний сайт Financial Times [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.ft.com
4. Офіційний сайт Міжнародної Асоціації Інвестиційних Професіоналів [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.cfainstitute.org
5. Офіційний сайт бізнес-школи Stern&Stewart[Електронний ресурс]. Режим доступу: www.papers.ssrn.com
6. Офіційний сайт міжнародного інвестиційно-аналітичного агентства Bloomberg [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.bloomberg.com>
7. Офіційний сайт національного аналітичного агентства VoxUkraine [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://voxukraine.org/uk/about-us/>
8. Міжнародний інформаційно-аналітичний портал [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.corporatefinanceinstitute.com